

EXPERIMENT fermenteren van WEDE (Isatis Tinctoria)

Rose-Mary van Doornmalen

In vroeger tijden was het verven een vak, dat in hoog aanzien stond. Vooral het blauw (indigo) verven. Dit gebeurde met wede.

De wede plant was in de IJzertijd de enige plant in Europa die indigo bevatte, en alleen met indigo kon je blauw verven.

In de gouden eeuw kwam **de indigoplant (Indigofera Tinctoria)** uit India in zwang. Deze bezit een veel hoger percentage indigo dan de wede.

Om blauw te krijgen uit wede moeten er veel stappen ondernomen worden, waaronder fermenteren.

Hieronder een experiment uitgevoerd in 1997 door Rosemarie van Doornmalen-Callaghan.

1ste dag: 's Morgens de wede bladeren geplukt en buiten te drogen gelegd.

Na 2 dagen

De bladeren gescheurd in kleine stukjes en met een beetje water overgoten. In een soort hooikist gezet, zodat het er warm zou worden om het te laten gisten. (of vlak bij een vuurtje zetten of op een verwarming)

Na 4 dagen was er nog niets gebeurd.

Er een beetje urine bijgedaan en weer terug gezet.

Na 7 dagen de bak opengemaakt en geroerd. Het schuimde heel erg. Op de harde delen na was alles verteerd. De massa is nog heel vloeibaar. Geen idee of dat goed is.

Weer teruggezet in de hooikist + een beetje verwarming.

Na 2 maanden. De bak met wede voelt nog steeds heel vloeibaar aan. Wat de geur betreft zit het wel goed denk ik. Het begint naar ammoniak te ruiken. Weer teruggezet in de hooikist.

Na weer 11/2 maand. De inhoud van de bak zag er goed uit en begon al in te dikken. Dus heb ik de massa in een zeef laten uitlekken. Een sterke ammoniakgeur had zich ontwikkeld.

De gefermenteerde wede heb ik daarna uitgeknepen tot een balletje.

Volgens oude Engelse recepten wordt wede door het liggen steeds beter.

Hij moet minstens 2 jaar oud zijn.

LITERATUUR: Boek: Wol en plantaardig verven
Schrijver: Frans Smeets
Uitgeverij: Canteleer

Over indigo.

Indigo werd in vrijwel de hele wereld gebruikt.

De belangrijkste planten waren de Europese wede en de Indiase indigoplant.

Alleen de rijken der aarde konden blauwe kleding betalen. Want zoals je boven al leest, kost het fermenteren al zoveel tijd. En dat is nog maar een klein deel van het verkrijgen van de blauwe kleur.